

Skulpturvandring

Under förra läsåret gjorde eleverna i klass 12 ett projektarbete på temat "de offentliga skulpturerna i Stockholm", där det ingick en skulpturvandring.

Skulpturerna som möter oss i staden är ju en öppen konsthall som berör och talar till oss, medvetet eller omedvetet. Stockholms skulpturer är väl värda ett besök. En elevs skriftliga redovisning av sina intryck får visualisera detta.

Marika Tell

Eldhs Fontän

Första stoppet var Eldhs Fontän av Carl Eldh från 1921 på Birger Jarlsgatan. Motiven på fontänen domineras av kvinnor och barn i en blomstrande lustgård av sten. Skulpturen är upphöjd från marken och utstrålar glädje. Jag skulle gärna se glädje porträtteras i markhöjd, nere bland människorna där den skulle göra större nytta. Glädjen är här upphöjd över det jordiska och därmed fjärrad från oss, vilket går i linje med gamla kristna ideal. För övrigt är det en vacker skulptur och det är bättre med glädje på piedestal än ingen glädje alls.

Margareta Krook

Vi går ner mot Nybrokajen. Intill Dramaten står statyn av Margareta Krook från 2002. Hon är gjuten i brons i drygt naturlig storlek. På vintern är hon uppvärmd inifrån med elslingor, så att man kan värma sig på henne om man fryser. Statyn blev till i samarbete mellan Stockholms stad, Dramaten och Kungliga konsthögskolan (KKH). Idén kommer ursprungligen från Krook själv och Marie-Louise Ekman som är chef för KKH. Huvudansvarig för framtagandet av skulpturen var Heinrich Muellner och tillsammans med honom arbetade en rad elever från KKH.

Jag minns att jag vid ett tillfälle sent på natten då jag frös, kramat om Krook. Hennes stränga uppsyn gjorde mig lite förlägen. Det var som om hon sade till mig att sluta ränna omkring. Klippa mig och skaffa mig ett jobb. Vad jag förstår så var Krook sträng som person när hon levde och det framkommer fint i hennes minnesmärke.

Wallenbergmonumentet

”By its vary nature the beautiful is isolated from everything else. From beauty no road leads to reality.” – Hannah Arendt

Raoul Wallenbergs minnesmonument på Nybroplan är skapat av Kirsten Ortwed. Wallenberg är en känd nationalhjälte som hjälpte många judar att fly under nazisterna under andra världskriget.

Monumentet består av tolv stycken gjutjärnsklumpar som verkar vara på väg ner mot vattnet. Avgjutningarna är några

av Sveriges mest utskällda, man menar på att det ser ut som bajs och att det ej lämpar sig för att skildra en hjälte. Jag tycker att monumentet är vackert i sin omgivning. Trevligt är det med skulpturer man kan komma nära, dessa kan man sitta på. Platsen ger en bra atmosfär för reflektion. Den vackra omgivningen, med höga svalkande träd och Nybrovikens vatten står i kontrast mellan fult och vackert, tillsammans med inbjudan till reflektion gör monumentet utmärkt. En av de svåraste frågorna kring Förintelsen rör just detta med starka kontraster, yta och inre. Hur kan människorna vara samtidigt vackra, starka, medkännande individer, systematiska mördare och bestar. Detta ter sig ofattbart, men ofrånkomligt är svaret att man som människa rymmer stor potential, på gott och ont. Händelserna i Nazityskland skapades av vanliga människor som jag själv och de i min omgivning. Trots detta kunde grymheter och våld eskalera nästan obehindrat. Filosofen Hannah Arendt uttrycker ondskans dilemma på ett bra sätt: "The sad truth is that most evil is done by people who never make up their minds to be good or evil." Jag tycker att det är vackert och ansvarstagande av konstnärer då de uttrycker vår baksida, vårt fula, onda potential. I fredstid är det svårt att erinra sig hur illa det kan gå i ett samhälle. Att i konsten visa upp vår inneboende potentiella ondskas är välgörande för reflektion och dialog om dessa teman. Det gör det möjligt för oss att lära oss om mörkret och om hur vi fungerar. Kanske kan vi på så sätt undvika att såra våra samveten och medmänniskor och utveckla tryggare samhällen byggda på ökad medkänsla.

Vanja Folin

KALLELSE TILL MARTINMÖTET

Välkommen till Stiftelsen Martinskolans årsmöte

2007-10-23 kl 19.30

Plats: biblioteket

Punkter på dagordningen:

- 1 Val av ordförande
- 2 Val av protokollförare
- 3 Val av två justeringsmän
- 4 Upprättande av röstlängd
- 5 Fråga om mötets behöriga utlysning
- 6 Presentation av Stiftelserådets redovisningshandlingar för räkenskapsåret 2006/2007
- 7 Revisorns berättelse
- 8 Fastställande av resultat- och balansräkningarna.
- 9 Fråga om ansvarsfrihet för Stiftelserådet
- 10 Val av föräldrar till Stiftelserådet
- 11 Val av revisor jämte suppleant
- 12 Övriga frågor (föranmälda)
- 13 Mötet avslutas

Alla medarbetare, föräldrar och köföräldrar är varmt välkomna!

OBS ! Årsredovisningen finns att hämta på kansliet fr o m den 22 oktober.

Information från Stödföreningen

Stödföreningen har startat sitt arbete för läsåret, onsdagen den 22 augusti och vi vill informera om vad vi kommer att jobba med under året.

CAFÉET kommer vi att försöka få igång eftersom vi tycker att det är viktigt för eleverna att ha den samlingsplatsen men också som mötesplats för föräldrar och lärare och för att ha möjlighet till servering vid möteskvällar och arrangemang.

PIZZAUGNEN kommer vi att bevaka att den blir reparerad och om det är möjligt att bygga till eller mura upp ytterligare en.

FÖNSTERPUTSNING planerar vi till våren som ett föräldrarbete.

JULBASAR så klart.

Och så förstås arbetet i dom olika HANTVERKSGRUPPERNA.

SERVERINGSGRUPPEN som lagar maten på julmarknaden behöver tillskott eftersom ett par gamla rutinerade matlagare har slutat. Hör av dig till stödföreningen med ditt intresse.

GLÖM INTE

att just nu är ditt arbete i grupper, föräldrareferens, stödförening m.m. i slutändan ekonomiskt värdefullt för skolan

och

att komma ihåg att utse basarombud i klasserna.

Några datum: Stödföreningens styrelsemöten 13/9, 11/10 tillsammans med basarombuden, 8/11 och julbasaren 8/12.

Hör gärna av dig!

---

*Suzanne Hedberg, Christian Strömberg, Peter Norberg,
Andrew Hickman, Katharina Thelander, Jonny Carlsson.*

Sommar på Östersjön 2007

Tre gånger denna sommar har jag varit ute på Östersjön. Först åkte jag till Åland på en pilgrimssegling, därefter till Finland och till sist till Estland.

Pilgrimsresan gick av stapeln efter midsommar. (se www.fridhem.etanet.se)

Tidigt på morgonen den 25 juni stävade 6 segelbåtar av skiftande karaktär mot Kökar i Ålands södra arkipelag. Då vä-

derrapporten lovade gynnsamma vindar var vi vid gott mod. Dock avtog vindarna efterhand och det var bara att sätta igång och ro. Den båt som jag och mina döttrar satt i var en Viks-båt, en sådan som Vikingarna använde på sina österleder, med tillhörande

handgjorda åror. (se www.viksboat.se) Dessa båtar kommer att vara med i filmen om Arn.

Efter 12 timmar var vi framme på en liten ö på Ålands västra sida, med möra bakar och en del skavsår i nävarna. Över öppen eld lagades en välbehövlig kvällsmat, tälten sattes upp

och vi sov gott. Nästa morgon hade vi morgonsamling med alla som deltog i pilgrimsresan men därefter såg vi inga andra än våra Viksbåtar tills vi var framme vid slutmålet.

En färd genom en otroligt fager skärgård erbjöd oss många fina upplevelser med vackra solnedgångar, älgar som simmade i vattnet, sol och varma hällar, regn och vind med kulingstyrka, lägereldar med gitarr och sång, allt varvat med segling och rodd.

Efter 3 dygn nådde vi vårt mål, Kökar.

Där blev vi mottagna av prästen som kom emot oss med motorbåt och visade oss till kyrkbryggan där alla pilgrimsseglare fick lägga till. Våra tält slogs upp på klippt gräs som vid det här laget kändes som ren lyx. Vi kom sent och vår längtan efter god mat var stor. Då körde prästen några av oss in till en camping där vi fick handla fast klockan var över tio. Därefter blev det fest vid lägerelden.

På denna lilla tur in till affären talade vi om Kökar. Prästen berättade att för 25 år sedan var alla som bodde på Kökar fiskare, nu är det ingen fiskare kvar på ön.

Det går en ström från södra Östersjön och uppåt på den östra sidan vid Polen, Litauen, Lettland, Estland och Finland ända upp till Bottenviken där den går ner igen efter svenska kusten och den stannar på Kökar och Åland. Denna ström för med sig massor med föroreningar som gör att det blir koncentrerat med gifter just här och fisken dör. Nu är man även rädd för att musslorna håller på att dö och då försvinner alla ejdrar som lever på musslor.

Algblomningen har drabbat dessa trakter hårt.

Efter en god nattsömn rodde vi in till campingen och tvgade oss och badade bastu. Därefter tog vi på oss våra medeltidskläder som varit regnsäkert nedpackade för detta tillfälle. När vi kom tillbaka till bryggan var det dags för gruppfotografering innan vi tågade upp till Kyrkan och invigningen av Fransiskusfesten. Kyrkan var fullsatt och bänkarna längst fram var bokade till oss som hedersgäster. Vilken känsla!

Prästen höll tal och berättade om att det var 29:e året som denna fest hölls och detta år gick den i miljöns tecken. Han välkomnade även Munkar och kör från Litauen. Jag tror att nästan alla som bodde på Kökar var i kyrkan.

Tyvärr kunde vi inte närvara under alla festdagarna utan vände hemåt med färja med många fina minnen, men även en sorg över hur det är ställt med vår miljö. Flera färjeturer över till östra sidan har berikat mig denna sommar, med många tillfällen att begrunda Östersjöns vatten. För 25 år sedan paddlade vi mycket i Ålands skärgård på sommaren och då var vattnet fint, men 15 år senare mötte vi de första algbältena, hemskt, som att paddla i grön gröt. Vi kunde då välja att paddla i andra vatten, men detta val har inte de som bor på Åland, än mindre fisken och fåglarna.

På den senaste resan detta år hade jag med en bok som heter "Vattnets dolda budskap" av Masaru Emoto. Författaren är en internationellt erkänd japansk forskare, som har fotograferat iskristaller och kommit fram till att vatten kan säga oss människor hur vi kan rädda vår miljö. Denna bok är hoppfull och

behöver läsas av alla. Om vi som enskilda individer känner att vi kan påverka de stora besluten, inte bara genom att sortera sopor och äta ekologiskt som många av oss redan har gjort i många år, så är mycket vunnet. Om många läser denna bok och inser att vi kan påverka, så får vi möjlighet att inge mod till våra politiker och beslutsfattare. För det krävs mod och handlingskraft hos oss alla om vi ska rädda vår jord.

Läs den!

Hjördis Ahlin-Boström

Häftestillverkning höstterminen-07

Datum		Klass	Tid
22/9	Eva	1B	10-13
23/9	Helen	1A	10-13
29/9	Britt	2A	10-13
6/10	Helen	2A+B	10-13
7/10	Eva	2B	10-13
21/10	Britt	1A+B	10-13

Martingårdens höstprogram

Välkommen på

FÖRÄLDRASEMINARIUM

Måndag 1 oktober 2007, kl 19 -21

Plats : Solglimten, Högerudsbacken 51, Farsta Strand

Titel: "Det kvinnliga och det manliga i sagovärlden"

Föreläsare: Louise Ejefors

Välkommen på

ÖPPET HUS kl 10.00 – 11.30

Solglimten: 19 oktober2007

Högerudsbacken 51, Farsta Strand

Solbacka: 23 november2007

Nordmarksvägen 6 c, Farsta Strand

Välkomna klockan 10.00 med ert barn. Barnen får leka en stund, sedan städar vi undan tillsammans och sätter oss i en ring, och sjunger kanske en sång tillsammans innan vi bjuder på lite frukt.

Välkommen på

Titt-in kl 10.30 – 11.30

Solglimten 20 sept 2007

Högerudsbacken 51, Farsta strand 27 sept2007

Solrosen, Hauptvägen 78, Hökarängen 11 okt2007

Solbacka, Nordmarksv 6 C, Farsta Strand 25 okt 2007

Då visar jag runt och berättar lite om Martingården

Hjördis Ahlin-Boström
Martingården

Bostad sökes

Ungersk familj med waldorfanknytning söker bostad i Stockholm. Barnen skall börja på Martingården.

Lägenhetsstorlek: minst 2 rum Maxhyra: 6000 kr.

De vill gärna hyra en bostad nära Farsta,
men alla svar beaktas.

Kontaktperson: Eva Lazar

073-49 27 40 eller 08-647 45 38

EN GRATIS QIGONG-LEKTION

(av Qigong Akademien utbildad lärare)

1. Qigong är bra vid astma och värk
2. Motverkar stress och depressioner
3. Stärker immunförsvaret
4. Förbättrar din hållning
5. Hjälper vid sömnlöshet
6. Du blir yngre till kropp och själ

VAR: Martinskolan Munstycksvägen 18, T- Hökarängen
(Eurytmisalen - vacker blå byggnad till vänster)

NÄR: Onsdag 19 September, kl 19-20

KOSTNAD: 800 kr 10 ggr

FÖR ANMÄLAN: ring Milka Åshlund,
tel 724 67 23
073 65 125 41

Vidarkliniken har en filial i Stockholm

Varmt välkomna

Barnmorskemottagning med möjlighet till egen barnmorska på sjukhus eller hemma och öppen preventivmedelsmottagning

Barnvårdscentral med barnsjuksköterskor & amningspecialist

Barn- och ungdomsmottagning samt astma/allergimottagning
med specialistläkare & barnsjuksköterska

Plats: Rosenlunds Sjukhus, Tideliussgatan 12, västra entrén

Kontakt och tidsbeställning

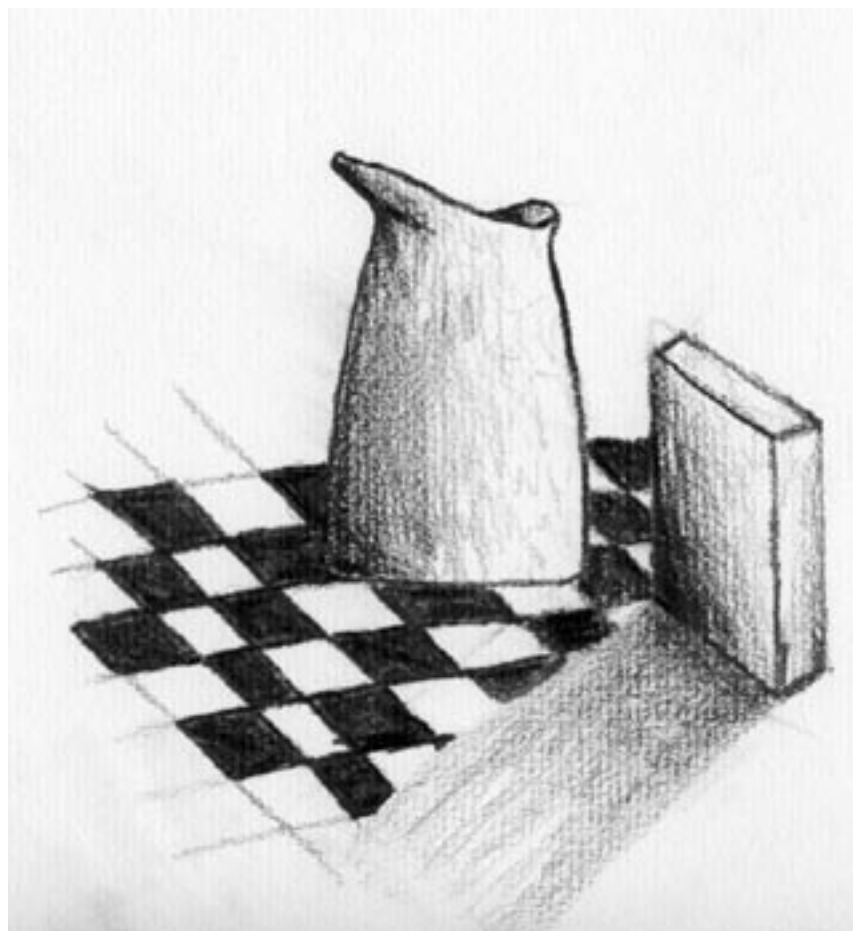
Barnmorskemottagningen: 08-551 508 83

Med öppen prev. –mott. torsdagar kl 18-19

Barnvårdscentral: 08-551 508 81 el 82 telefontid kl 9.00- 9.30

Barnläkaremottagning: 08-551 509 99 må-fr kl 8.00-17.00

Landstingsavtal finns! www.vidarkliniken.se/stockholm

Välkommen till öppna helger: Eurytmi Sthlm/Järna

Det nya utbildningsinitiativet inom Rudolf Steinerhögskolan växer nu vidare och har för närvarande 4 år på deltid.

Eurytmi Sthlm/Järna erbjuder i år följande inriktningar:

Eurytmis grunder

en kurs öppen för alla intresserade av personlig utveckling
Omfattning 2 år, 15 helger samt en sommarvecka/år;
Fredag kl.16.00- lördag kl. 16.00. Det är även möjligt att gå
enstaka helger.

Kalendarium 2007/2008

genomgående teman under året är: Konsonanterna/Zodiakens
konstituerande krafter för kropp och själ.

T, D "Flammande begeistring" 31.8 - 1.9 i Järna
P, B "Att komma till sig" 21.9- 22.9 i Årsta
CH, C "Att avväga förutsättningarna för tanken"
5.10- 6.10 i Järna/19.10- 20.10 i Årsta
S, SCH, Z "Tanke 9.11- 10.11 i Järna/ 23.11- 24.11 i Årsta
G, K "Beslut" 7.12- 8.12 i Järna
L "Tankens konfrontation med världen" 18 - 19.1 / 22 - 3.2
M, "Sökande av inre balans" 16 - 17.2 / 28 - 29.3
N, "Ödet" 11- 12.4
V "Händelse" 26- 27.4
R "Vilja" 16- 17.5
H "Förmåga till handling" 31.5- 1.6
F "Impuls till handling" Sommarvecka i Järna 23 -27. 6

Vi har i år ett 3:e och 4:e år med blivande Eurytmiinstruktörer inriktning förebyggande hälsovård/ organisationsutveckling.

Friskvård:

Eurytmi förenar ökad kroppsmedvetenhet med själslig smidighet och balans. I den förebyggande hälsovården är just integreringen av kropp och själ av intresse

Organisationsutveckling:

Fler och fler företagsledningarna upptäcker idag att flödet i interaktionen internt och externt är avgörande för företagets utveckling. Eurytmin kan vara det instrument som tydliggör och stärker förändringsarbetet.

Utbildningens 3 huvudlärare är:

Maria Birnbaum; med 20-årig erfarenhet av att utbilda eurytmister, på senare år även med eurytmi inom managementutbildning, läkeeurytmi och kurser i personlig utveckling.

Peter de Voto; som under många år har arbetat fram rörelseövningar som utvecklar kreativiteten, samspelet med andra och lyhördhet/initiativ.

Markus Keller; läkeeurytmist på Mikaelgården och sedan 20 år på Vidarkliniken där han på senare tid även utvecklat eurytmiövningar i grupp som ej är sjukdomsrelaterade utan allmänt stärkande.

I utbildningen ingår

- att bygga instrumentet: hållning, rörlighet och balans
- att stämma instrumentet: övande av flöde, dynamik
- att hitta rätt muskeltonus så att rörelsen strömmar fritt
- att spela på instrumentet: utveckla ett rörelsespråk.

Rörelsen blir till röst, med klangfärg, melodi, rytm och andning. Förmågan att få rörelsen att sjunga utvecklas i samspel med musik av olika slag. Musik är rörelse. I övandet utvecklas en rörelsens musik. Att kommunicera, få rörelsen att tala, övas genom att dyka in i de skapande gester och stämningar som finns i språket.

Konsonantrörelserna som livgivande och skulpturalt formskapande. Vokalklangerna som en hel skala i det egna själslivet.

Genom att öva eurytmi kan jag öppna mig för och fördjupa den själsligt-andliga dimensionen i mig. Förmågan att fokusera skapas genom personlighetsutvecklande självkänedom. Samtidigt samspelar jag genom rörelsen med andra. Rörelserna kommunicerar med naturens livskrafter. Min livsenergi och möjlighet till samspel utvidgas. Eurytmin är en möjlighet att integrera mitt inre, mina tankar och känslor, att tydliggöra och uttrycka mig. Och genom eurytmin utvecklar jag en rörlighet som ger en större mötesyta och scen att agera på. Min kommunikation med världen djupnar och växer.

För info och kontakt:

Maria Birnbaum

Tel 08-551 500 31

E-post: maria.birnbaum@tele2.se

Sekretariatet Tel 08-551 503 25

Kalendarium

Höstterminen 07

September

13	tor	Styrelsemöte i Stödföreningen kl 19.00
17	mån	Friidrott klass 5-8, Enskede IP
20	tor	“Titt-in” på Solglimten, Farsta Strand, kl 10.30 - 11.30
26	ons	Gemensamt föräldramöte för klass 10-12, kl 18.30-20.30
27	tor	“Titt-in” på Solglimten, Farsta Strand, kl 10.30 - 11.30
28	fre	Mikaelifest, halv studiedag för klass 7-12 fr o m kl 12

Oktober

1	mån	Friidrott klass 9-12, Enskede IP
1	mån	Föräldraseminarium i Martingården, kl 19 – 21, Solglimten, Farsta Strand, “Det kvinnliga och de manliga i sagovärlden” med Louise Ejefors
1	mån	Informationskväll om åk 1-3, kl 19.00-21.00
8	mån	Informationskväll om åk 4-6, kl 19.00-21.00
9	tis	Orientering för klass 5-9
11	tor	Nattorientering klass 10-12 kl 19.00-21.00
11	tor	“Titt-in” på Solrosen, Hauptvägen 78, kl 10.30 - 11.30
11	tor	Styrelsemöte i Stödföreningen tillsammans med basarombuden kl 19.00
15	mån	Informationskväll om åk 7-9, kl 19.00-21.00
19	fre	Öppet Hus på Solglimten, Farsta Strand kl 10 - 11.30
23	tis	Martinmötet kl 19.30-20.30
25	tor	“Titt-in” på Solbacka, Farsta Strand, kl 10.30 - 11.30
v 44		Höstlov

November

7	ons	WOW-Day för klass 7-12, halv studiedag för gymnasiet
8	tor	Styrelsemöte i Stödföreningen, kl 19.00
9	fre	S:t Martinfrände
12	mån	Informationskväll om gymnasiet, kl 18.30-20.30
23	re	Öppet Hus på Solbacka, Farsta Strand 10 - 11.30

December

8   lör   Julmarknad 11.00-15.00
20   tor   Julavslutning i skolan
Jullov 21 dec - 6 jan

Vårterminen 08

Januari

7   mån   Vårterminen börjar
24   tor   Vinterdag
25   fre   Svenskt waldorfläramöte, lovdag

Februari

v 9   Sportlov

Mars

20   tor   Skoldagen slutar 12.00
v 13   Påsklov

Maj

2   fre   Lovdag

Juni

5   tor   Betygslov, alla elever lediga
10   tis   Sommaravslutning

